

INTEGRALNI URBANIZAM
novi program master akademskih studija

U organizaciji:
Departmana za urbanizam
Arhitektonskog fakulteta
Univerziteta u Beogradu

BOLONJSKA DEKLARACIJA – NOV OKVIR ZA EDUKACIJU

2004

- promena kurikuluma na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu
- model: 3+2+3

osnovne akademske studije
iz drugih oblasti

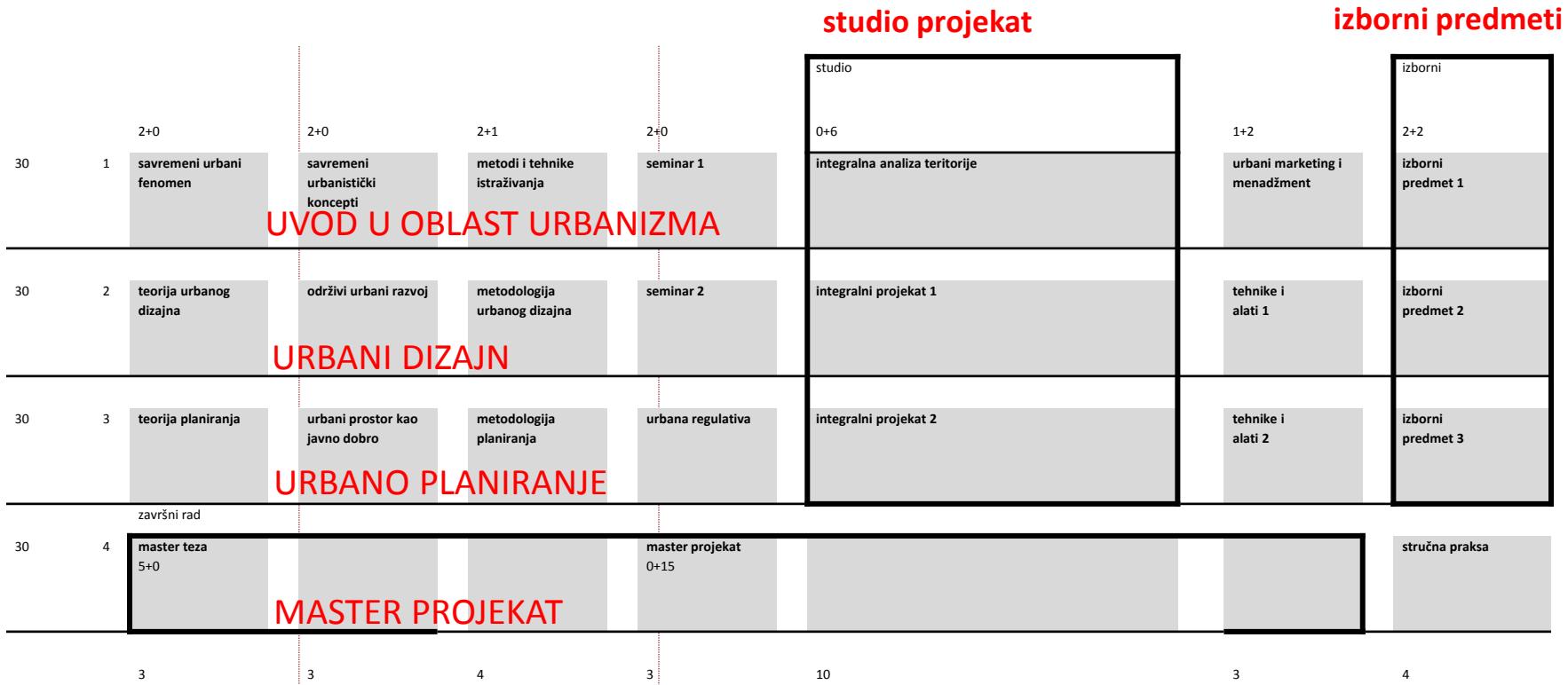
master akademske studije
INTEGRALNI URBANIZAM

Departman za urbanizam

**KARIJERA U OBLASTI URBANOG I PROSTORNOG
PLANIRANJA I URBANOGL DIZAJNA**

STRUKTURA MASTER PROGRAMA

INTEGRALNI PRISTUP – prostorna, tehnička, društvena i druga pitanja

INTERDISCIPLINARNA ORIJENTACIJA – tehničke nauke + društvene nauke + umetnost

- ukupno trajanje je dve godine— **120 ESPB**
diploma: Master inženjer urbanizma i regionalnog razvoja

CILJEVI MASTER PROGRAMA

- ➡ pružanje obrazovanja i kvalifikacija za **nov profesionalni profil**, za koji do sada nije postojao posebni nastavni program, iako je **društvena potreba za njim evidentna**
- ➡ uspostavljanje suštinske i formalne **veze sa evropskim principima i načinima obrazovanja za profesiju urbanista**, uvođenjem savremenih teoretskih i praktičnih pristupa i metoda rada, kao i aktuelnih tema/oblasti koje su već predmet studiranja u visokoobrazovnim institucijama u Evropi i svetu
- ➡ **objedinjavanje i integrisanje uže stručne i naučne oblasti** nepohodne za formiranje kvalifikovanog kadra za poslove u domenu urbanizma i prostornog planiranja
- ➡ pružanje odgovarajuće **osnove** za dalje profesionalno i /ili naučno usavršavanje

MISIJA MASTER PROGRAMA

Uspostavljanje mreže relevantnih stejkholdera u cilju kreiranja platforme za kolaborativno učenje

- uključivanje studenata sa osnovnih studija iz drugih srodnih oblasti
- povezivanje nastave sa aktuelnim naučno-istraživačkim projektima
- povezivanje sa relevantnim profesionalnim institucijama i organizacijama
- povezivanje sa inostranim fakultetima
- uključivanje eksperata u nastavni proces
- učešće na međunarodnim studentskim konkursima

prva generacija je upisana 2012/13

STUDENTI IZ DRUGIH SRODNIH OBLASTI

Arhitektura
Pejzažna arhitektura
Prostorno planiranje
Građevina
Antropologija
Lepe umetnosti
Komunikacije

→ Cilj je direktno uključivanje znanja iz drugih ranije stečenih kvalifikacija i jačanje integralnog pristupa kao platforme

POLJE TEHNIČKIH NAUKA:

arhitektura, građevina, geodezija, životna sredina, organizacione nauke, saobraćaj,....

POLJE DRUŠTVENIH NAUKA:

ekonomija, menadžment, političke nauke, pravo, sociologija, teorija umetnosti,....

POLJE PRIRODNIH NAUKA:

biologija, geologija, matematika, informatika, fizika,....

INTERDISCIPLINARNE STUDIJE:

pejzažna arhitektura, prostorno planiranje, turizam, demografija,....

POVEZANOST SA AKTUELNIM NAUČNIM PROJEKTIMA

- ➡ "Istraživanje klimatskih promena na životnu sredinu: praćenje uticaja, adaptacija i ublažavanje"
- ➡ "Prostorni, ekološki, energetski i društveni aspekti razvoja naselja i klimatske promene – međusobni uticaji"
- ➡ "Istraživanje i sistematizacija stambene izgradnje u Srbiji u kontekstu globalizacije i evropskih integracija, u cilju unapređenja kvaliteta i standarda stanovanja"

Finansirano od strane Ministarstva za prosvetu i nauku Republike Srbije, 2011-2014

Tema studio projekta u prvom semestru:

TOPLITNA OSTRVA U GRADU – VRAČAR

- ➡ Učešće i izložba studentskih radova na nacionalnoj konferenciji "Zaštita prirodnih resursa kroz zaštitu životne sredine u urbanim sistemima" – **Udruženje inženjera Beograda**

SARADNJA SA DRŽAVNIM INSTITUCIJAMA

Ministarstvo kulture i informisanja Republike Srbije

- Pilot projekat lokalnog razvoja oblasti Resava - Mlava u okviru predmeta u drugom semestru:
- Urbana obnova
  - Metodologija urbanog dizajna
  - Zaštita graditeljskog nasleđa

U SARADNJI SA SAVETOM EVROPE I OPŠTINOM DESPOTOVAC

- uz učešće studenata sa Univerziteta St Etienne ISEAG Master "Conseil en développement territorial"
Mentor: Prof. Anne Pissot

SARADNJA SA DOMAĆIM ISTRAŽIVAČKIM INSTITUCIJAMA

INSTITUT ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM SRBIJE (IAUS)

→ Institut (IAUS) je jedina institucija u Srbiji akreditovana za naučni rad u oblasti arhitekture, urbanog i prostornog planiranja

- Centar za arhitekturu i stanovanje
- Centar za prostorni razvoj i životnu sredinu
- Centar za informacione tehnologije, izdavačku delatnost i edukaciju

Stručna praksa studenata je organizovana u okviru ovog instituta

SARADNJA SA RELEVANTNIM PROFESIONALnim INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

ZVANIČNI PROTOKOLI O SARADNJI IZMEĐU MASTER PROGRAMA INTEGRALNI URBANIZAM I PROFESIONALNIH ORGANIZACIJA

Stalna konferencija gradova i opština u Srbiji

Učešće na nacionalnoj konferenciji- "Izazovi procesa pristupanja EU u oblasti zaštite životne sredine na lokalnom nivou u Srbiji"

Društvo urbanista Beograda

Učešće na nacionalnoj konferenciji- "Zaštita životne sredine i energetska efikasnost"

SARADNJA SA PROFESIONALnim KOMPANIJAMA

**GIS DATA – ESRI (Environmental Systems Research Institute) zastupnici
tehnologije**

+

INFORMACIONI SISTEM URBANISTIČKOG ZAVODA BEOGRADA

➔ GIS laboratorija Arhitektonskog fakulteta

profesionalni konsultanti za GIS alate

Nenad Radojičić – glavni administrator informacionog sistema
Urbanističkog zavoda Beograda

Vojkan Gajović - konsulant
GIS DATA

SARADNJA SA INOSTRANIM FAKULTETIMA

Alghero School of Architecture, University of Sassari, Italy Departman za arhitekturu, dizajn i urbano planiranje

Zvanična bilateralna saradnja između fakulteta

- ➡ Coastal Landscapes Architectures, Alghero – međunarodna letnja škola
Solanas, Sinnai (CA), Sardinia, 3-13 jul, 2013
- ➡ Gostujući nastavnici iz Algera
Prof. Arnaldo Chechini
Prof. Alessandro Plaisant
- ➡ Zajednička mentorstva na master projektima
razmena studenata i učešće u komisijama za ocenu radova

GOSTUJUĆI NASTAVNICI SA INOSTRANIH FAKULTETA

Prof. José Luis Gómez Ordoñez – Head of the Department

→ Department of urban and Regional Planning, Granada, Spain

Bob Giddings - Professor of Architecture and Urban Design

→ Northumbria University Newcastle

Cenk Hamamcioglu – assistant professor

→ Department of Urban and Regional Planning, Yildiz Technical University, Istanbul

Darko Radović – Professor of Architecture and Urban Design

→ Keio University, Japan

Frank van der Hoeven – Associate Professor, Chair of Urban Design
Department

→ TU Delft, Nederlands

UČEŠĆE STRUČNJAKA U NASTAVNOM PROCESU

- ➡ **Milena Ivković** – vlasnik biroa "Blok 74,, Rotterdam, Holandija
Radionica – "Gamelogic/Citylogic"
- ➡ **Ranko Božović** – vlasnik biroa " EnPlus "
- ➡ **Nebojša Stefanović** – generalni direktor
Urbanističkog zavoda Beograda
- ➡ **Dimitrije Radosavljević** - ekspert
Master urbanog planiranja i dizajna politika - Politecnico di Milano

SEMINARI – POSEBAN KURS KREIRAN ZA DEBATOVANJE SA EKSPERTIMA

МАСУ_М.1.4 Семинар 1 / децембар 2012.

У оквиру Архитектонског факултета, Универзитета у Београду , на студијском програму настава курса Интегрирани урбанизам, одржан је семинар на тему Становање и климатско промене, оквиру предмета MACY_М-14 Семинар 19 преходе од 19/21/2012-2012.

Доц. Зоран
Богради - Јанко
Цветковић

Др Тереза М
Станковић,
односни

- Стручњак из различитих сектора, који су да узимају склопите студената као експерименталну податак било којим тумачењем и тумачењем симптома, а који свој значај активно користе у практици.
- Задати студенту, уједно и искључујући интензивност симптома, предвиђајући његову напредност у тумачењу – вербним изразом гастроентерични проблеми у тексту не саните, узимају аутопротеку, дешавају и илуструју, требовеће и премету за штапу.
- Решавају и обједију пратићи један публикациони најави.
- Решавају и обједију пратићи један публикациони симпозијум који имат посебан интерес.

In the Faculty of Architecture, University of Belgrade, in the Master course program Integrated Urbanism, the subject MUSAJ-M.4.6 Sustainable Urban Design: Theories of Housing and Climate Change, in the period 01.09.2018-2019th.

The first part of seminar, included a set of lectures, Seminar experts from various sectors who actively use their knowledge in practice in terms of housing and climate change issues, which is the main theme, which is closely connected with urbanism and theme of the seminar.

The task of the students, and also the continuation of the seminar, is to write a research paper on the topic of sustainable urbanism. Then, each participant is electronically authenticated.

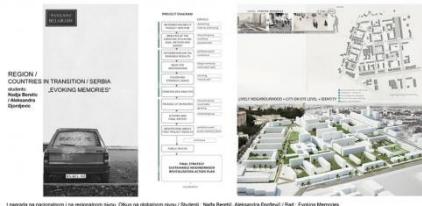
The publication is a synthesis and graphics processing results of the research paper.

- Проф. Владислав Јаковљевић
- Проф. др Арчибалд Симонс
- Докт. Душанка Јовановић
- Докт. Јелена Јовановић
- Докт. Зоран Ђорђевић
- Докт. Јована Јовановић

- Jesenji semestar 2012 – serija predavanja: "**Stanovanje i klimatske promene**" predavači: dr Djordje Mojović, Prof. dr Vladan Ducić, mr Miodrag Ferenčak, mr Dejan Vasović, Prof. Vladimir Lojanica, Prof. dr Milica Jovanović-Popović, Doc. Dušan Ignjatović, Klara Danilović
  - Letnji semestar 2013 – Trening za pisanje aplikacija za EU fondove
    - trening je održao sertifikovani trener g. Milan Marjanović
    - osnivanje studentske nevladine organizacije
    - pisanje aplikacije za učešće na konkursu za Balkanski fond za lokalne inicijative (BCIF)

UČEŠĆE NA STUDENTSKIM KONKURSIMA

UN-HABITAT "URBAN REVITALIZATION OF MASS HOUSING" – studentski konkurs

Promotion of the UN-Habitat Global Housing Strategy

- Četvrto mesto na globalnom nivou
- Prvo, drugo i treće mesto na regionalnom nivou

Radovi su rađeni u okviru studija u trećem semestru

The International Federation of Housing and Planning (IFHP)

"GARDEN CITIES FOR TOMORROW", London – studentski konkurs

- Plasman u finalnu selekciju od 14 finalista

Radovi su rađeni u okviru studija u drugom semestru

SARADNJA SA MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA

Zvaničan protokol o saradnji između GIZ-AMBERO projekta "Unapređenje upravljanja zemljištem na nivou lokalnih samouprava u Srbiji" i master programa Integralni urbanizam

(finansirano od strane Nemačke vlade kroz Federalno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ)

→ Zajednički rad na master projektu

Pratorma za rad je "Strategija integralnog urbanog razvoja centralne zone Kragujevca" rađene od strane GIZ-AMBERO i grada Kragujevca

→ 7 mentora sa Departmana za urbanizam Arhitektonskog fakulteta
5 članova komisije sa drugih departmana Arhitektonskog fakulteta
9 konsultanata iz uglednih profesionalnih institucija u Srbiji

Ministarstvo građevine, saobraćaja i infrastrukture

Inženjerska komora Srbije

Urbanistički zavod Beograda

Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije

Direkcija za urbanizam iz Kragujevca

Departman za urbanizam – realizatori master programa

nastavnici

asistenti

KONTAKT

Arhitektonski fakultet
Univerzitet u Beogradu
Bulevar Kralja Aleksandra 73/2
11 000 Beograd
www.arh.bg.ac.rs

Rukovodilac studijskog programa

Doc. dr Marija Maruna
kabinet: 245
integralni.urbanizam@arh.br.ac.rs
telefon: +381 11 3218745

Šef kolegijuma studijskog programa

Doc. dr Ksenija Lalović
kabinet: 011

Sekretar studijskog programa

Asis.dr Ana Perić